

THEOSO FISCHE :BEGIN: :SELEN:

1. De Theosofische Veresning.
2. Reïncarnatie en haar noodzakelijkheid.
3. Waarom wij onze vorige Levens vergeten.
4. Gedachtekracht en haar Toepassing.
5. De Dood — en wat dan?
6. De Broederschap der Menschen.
7. Karma. Onze Daden en haar gevolgen.

ELEMENTAIRE THEOSOFIE.

---

1. De Theosofische Vereeniging.

Deze vereeniging is een volstrekt onsecularisch lichaam van zoekers naar de waarheid, die ernaar streven de menschheid te dienen langs geestelijke lijnen, en die daarom trachten het materialisme te verminderen en het godsdienstig streven te verhoogen.

Haar drie Doeleinden zijn:

1. Het vormen van een kern van de Algemeene Broederschap der Menschheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of kleur.
2. Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.
3. Het onderzoeken van onverklaarde wetten der natuur en de latente krachten in den mensch.

Bij iemands toetreden vraagt men niet naar zijn godsdienstige overtuiging; ook is het niet geoorloofd daar invloed op uit te oefenen, maar van elkeen wordt verwacht, dat hij tegenover den godsdienst van zijn medeleden denzelfden eerbied zal betrachten, dien hij voor zijn eigen godsdienst verlangt.

De Vereeniging heeft geen dogma's en daardoor ook geen kettters. Zij sluit niemand

uit, omdat hij niet aan de Theosofische leeringen geloofde. Behalve die van de Broederschap der menschen, kan hij ze alle loochenen, en toch zijn plaats en zijn recht in haar gelederen opeischen.

De Theosofen zien in, dat juist omdat het intellect zijn beste werk alleen kan verrichten in zijn eigen atmosfeer van vrijheid, de waarheid het best kan worden erkend als aan het recht van onderzoek, of aan de daarbij gebruikte methoden geen voorwaarden worden gesteld. Voor hen staat de Waarheid zóó hoog, dat zij geen enkel mensch door voorwaarden willen binden, hoe, waar of waarom hij haar zal zoeken.

De toekomst der Vereeniging hangt af van het feit, of zij in staat zal zijn een groote verscheidenheid van meeningen te omvatten omtrent alle vraagstukken, waarover verschil van meening bestaat; het is niet gewenscht dat zij slechts één school van denken zou vertegenwoordigen en het is de plicht van elk lid om deze vrijheid voor zichzelf en voor anderen te handhaven. De Theosofische Vereeniging is de dienaar der Goddelijke Wijsheid, en haar motto is: "Geen Godsdienst boven Waarheid". Zij zoekt in iedere dwaling naar de kern van waarheid, die haar in het leven houdt en waardoor zij het menschelijk denkvermogen tot zich trekt.

De Theosofische Vereeniging is samengesteld uit zoekenden, die behooren tot elken godsdienst der wereld, of tot geen godsdienst, en die onderling verbonden zijn door hun

onderschrijving van bovengenoemde doeleinden, door hun streven om alle godsdienstige meeningsverschillen te doen verdwijnen, en om alle menschen van goede gezindheid, wat ook hun godsdienstige overtuiging moge zijn, tot elkaar te brengen, en door hun wensch om godsdienstige waarheden te bestudeeren en het resultaat van hun studies met anderen te deelen. De band die hen vereenigt, is niet de belijdenis van een gemeenschappelijk geloof, maar een gemeenschappelijk zoeken en streven naar de Waarheid. Zij meenen, dat de Waarheid moet worden gezocht door studie, door overpeinzing, door reinheid van leven, door toewijding aan hooge idealen, en zij beschouwen de Waarheid als een prijs, die verworven moet worden, niet als een dogma, dat door gezag wordt opgelegd. Zij beschouwen geloof als het resultaat van individueele studie of van intuïtie, en niet als iets dat daaraan voorafgaat; het moet gebaseerd zijn op kennis, niet op overreding. Zij strekken hun verdraagzaamheid uit tot allen, zelfs tot de onverdraagzamen, niet als een voorrecht, dat zij verleen, maar als een plicht, dien zij volbrengen, en zij zoeken de onwetendheid te verdrijven, niet te straffen. Iederen godsdienst zien zij als een gedeeltelijke openbaring der Goddelijke Wijsheid en zij bestudeeren dien liever dan dat zij hem veroordeelen; zij willen hem liever uitleven dan dat zij proselieten maken. Vrede is hun wachtwoord, Waarheid hun doel.

THEOSOFIE.

De Theosofie is het lichaam van waarheid, dat den grondslag vormt van alle godsdiensten, en dat niet als uitsluitend eigendom van een daarvan kan worden opgeëischt. Zij biedt ons een vorm van wijsbegeerte aan, die het leven begrijpelijk maakt en die getuigt van de rechtvaardigheid en de liefde, welke de ontwikkeling van dat leven leiden. Zij wijst den dood zijn juiste plaats aan als een telkens terugkomende gebeurtenis in een eindeloos leven, die de poort opent voor een voller en gelukkiger bestaan. Zij brengt aan de wereld opnieuw de Wetenschap van den Geest, door den mensch te leeren den Geest te beschouwen als zichzelf, en het denkvermogen en het lichaam als zijn dienaren. Zij werpt licht op de heilige geschriften en de leeringen der godsdiensten door hun verborgen betekenissen te ontsluiëren, waardoor zij hun goed recht bepleit voor den rechterstoel van het verstand, welk recht door de intuïtie steeds is erkend.

De leden der Theosofische Vereeniging bestudeeren deze waarheden, en de Theosofen trachten ze uit te leven. Ieder die bereid is te studeeren, verdraagzaam te zijn, een hoog doel na te streven, en met volharding te werken, is welkom als lid, en het staat aan het lid een waar Theosoof te worden.

Het wezen der Theosofie is het feit, dat de mensch, die zelf goddelijk is, de Godheid, in Wier leven hij deelt, kan leeren

kennen. Een onvermijdelijk uitvloeisel van deze verheven waarheid is het feit van de Broederschap der Menschen. Het goddelijke leven is de Geest in elk ding dat bestaat, van het atoom tot den aartsengel; het stoffe zou niet kunnen bestaan, indien God er niet in aanwezig was; de verheven Serafijn is slechts een vonk van het Eeuwige Vuur, dat God is. Allen die in het ééne Leven deelen, vormen één Broederschap. De Immanentie Gods, de solidariteit der Menschen, dat zijn de principiële waarheden der Theosofie.

Haar overige leeringen zijn die, welke alle godsdiensten gemeen hebben, de levende zoowel als de doode: de Eénheid van God, de drievoudigheid van Zijn aard in openbaring, de nederdaling van den Geest in de Stof; en daaruit voortvloeiende de in ontwikkeling opklimmende scharen van Verstandswezens, waarvan de menschheid er een is; de groei der menschheid door de ontplooiing van het bewustzijn en de evolutie der lichamen d. w. z. reïncarnatie; de voortgang van dezen groei onder een onschendbare wet, de wet der oorzakelijkheid, d. w. z. karma; de omgeving, waarin die groei plaats heeft, m. a. w. de drie werelden, de fysieke, de emotioneele en de mentale wereld, of de aarde, de tusschenwereld en de hemel; het bestaan van goddelijke Leeraren, bovenmenschenlijke Wezens, die dikwijls de Witte Broederschap, de Oudere Broeders van het ras worden genoemd.

Door alle godsdiensten worden of werden deze waarheden verkondigd, en ofschoon nu en dan de een of andere van deze leeringen tijdelijk op den achtergrond moge geraken, steeds komen zij weer naar voren — zooals de leer der reïncarnatie wegviel uit het kerkelijke Christendom, maar nu weer terugkomt; ze werd onderdrukt, maar duikt nu weer op.

De godsdiensten zijn geen copieën van elkaar; de vorm ervan wordt, in overeenstemming met de behoeften des tijds, gegeven door de Witte Broederschap, de Bewaarders der Wijsheid, en daarom bevatten zij steeds dezelfde fundamenteele waarheden met afwisselende bijzonderheden.

Het is de taak der Theosofische Vereeniging als geheel om deze waarheden in elk land te verspreiden, ofschoon geen enkel individueel lid verplicht is een ervan aan te nemen. Elk lid wordt volkomen vrij gelaten om te studeeren zooals hij wil, om aan te nemen of te verwerpen, maar als de Vereeniging als geheel ophield met ze aan te nemen en te verspreiden, dan zou zij ophouden te bestaan.

Haar zedeleer baseert de Theosofie op haar leeringen over de Eenheid, zij ziet in elken vorm de uitdrukking van een gemeenschappelijk leven, en erkent dus dat wat den een benadeelt, allen schaadt. Kwaad doen, d. w. z. vergif werpen in het levensbloed der menschheid, is een misdaad gepleegd tegen de Eenheid. De Theosofie houdt er geen moreel code op na, daar

zij zelf de belichaming is der hoogste zedelijkheid; zij biedt haar bestudeerders de hoogste zedelijke wetten uit alle godsdiensten, het zijn de geurigste bloemen uit de tuinen der wereld-godsdiensten. Haar Vereeniging heeft geen code, want elk code, dat aan de Vereeniging in haar geheel kon worden opgelegd, zou moeten staan op het gemiddelde peil van dezen tijd, terwijl de Vereeniging haar leden boven het gewone peil tracht te verheffen door hun steeds de hoogste ideeën voor te houden en hen te bezielen met de verhevenste aspiraties. Zij gaat de Wet van Mozes voorbij om te wandelen in den geest van den Boeddha, van den Christus. Zij tracht de innerlijke wet te ontwikkelen, niet een uiterlijke op te leggen. De methode die zij aanwendt bij haar minst ontwikkelde leden, is niet uitroeijing, maar verbetering.

Wij spreken dikwijls van Theosofie als zelf geen godsdienst, maar de waarheid, die achter alle godsdiensten ligt. Dat is ze; maar van uit een ander standpunt beschouwd, kunnen wij zeer zeker zeggen dat zij tegelijk een wijsbegeerte is, een godsdienst en een wetenschap. Zij is een wijsbegeerte, omdat zij ons een duidelijke uiteenzetting geeft van het plan van ontwikkeling zoowel van de zielen als van de lichamen, die ons zonnestelsel bevat. Zij is een godsdienst, voor zooverre zij, na ons eerst een blik te hebben laten slaan op den gewonen ontwikkelingsgang, ons een methode toont en aanraadt om dien gang

te verkorten, zoodat wij door bewust pogen meer rechtstreeks op het doel kunnen afgaan. Zij is een wetenschap, omdat zij deze beide onderwerpen behandelt niet als zaken van godsdienstig geloof, maar van rechtstreeksche kennis, die verkregen kan worden door studie en onderzoek. Zij zegt dat de mensch niet behoeft af te gaan op blind geloof, daar hij in zich de sluimerende vermogens heeft, die, wanneer zij eenmaal zijn gewekt, hem in staat stellen zelf te zien en te onderzoeken, en zij gaat voort met die bewering waar te maken door aan te toonen hoe die vermogens kunnen worden gewekt. Zijzelf is het resultaat van het wekken van zulke vermogens door menschen, want de leeringen, die zij ons voorlegt, zijn gegrond op directe aanschouwing in het verleden die mogelijk was gemaakt door een dusdanige ontwikkeling, en zij kunnen opnieuw worden geverifiëerd door elk, die naar een dergelijke ontwikkeling streeft en ervoor wil werken.

TOETREDEN TOT DE THEOSOFISCHE VEREENIGING.

Hiervoor wende men zich tot den Alg. Secretaris der Theos. Ver. Nederlandsche Afdeeling, Tolstraat 156, Amsterdam, of tot de Secretarissen der Loges in de verschillende plaatsen.

ELEMENTAIRE THEOSOFIE.

---

2. Reïncarnatie en haar Noodzakelijkheid.

Slechts op drie wijzen kan men zich de menschelijke ongelijkheden in vermogens, kansen, of omstandigheden verklaren, en wel: 1. Door een speciale schepping Gods, wat beteekent, dat de mensch hulpeloos is, en dat zijn lot beheerscht wordt door een willekeurigen en onberekenbaren wil. 2. Door erfelijkheid, zooals de wetenschap zegt, wat voor den mensch eveneens beteekent hulpeloosheid, daar hij dan het resultaat is van een verleden, waarop hij in het geheel geen invloed heeft kunnen uitoefenen. 3. Door reïncarnatie, wat beteekent, dat de mensch meester kan worden van zijn lot, daar hij het resultaat is van zijn eigen individueel verleden, en zich zelf gemaakt heeft tot hetgeen hij is.

Het geloof aan een bijzondere schepping wordt door alle denkende menschen als verklaring voor de omstandigheden, waarin wij leven, verworpen, behalve voor de belangrijkste onder die omstandigheden, n. l. voor het karakter, waarmee, en de omgeving waarin, een kind geboren wordt.

Evolutie wordt aangenomen in alles, be-

halve in het leven van de geestelijke intelligentie, die men mensch noemt; hij heeft geen individueel verleden, ofschoon hij wel een individueele, eindelooze toekomst heeft. Het karakter, dat hij meebrengt — en waarvan meer dan van iets anders zijn lot op aarde afhangt — is, volgens deze hypothese, speciaal door God voor hem geschapen, en het wordt hem opgelegd zonder dat hij zelf daaromtrent iets kan inbrengen; uit den lotentrommel der schepping kan hij een prijs of een niet trekken, en de niet beteekent een leven van ongeluk en ellende; zooals het uitvalt, moet hij het aanvaarden.

Als hij een goeden aanleg, schitterende vermogens, een edel karakter trekt, zoo veel te beter voor hem; doch hij heeft niets gedaan om het te verdienen. Als hij aangeboren misdadigheid, aangeboren idiotisme, aangeboren kwalen, aangeboren drankzucht trekt, zooveel te erger voor hem; hij heeft echter niets gedaan om ook dat te verdienen. Als voortdurende geluk den een ten deel valt, een eeuwigdurende ellende den ander, dan moet de ongelukkige zijn noodlot maar opnemen zooals hij kan. Heeft niet de pottebakker macht over de klei? Maar het is treurig als de klei een gevoelend wezen is.

Ook in een ander opzicht is het geloof aan een bijzondere schepping ongerijmd. Een geest wordt geschapen voor een lichaampje, dat een paar uur na de geboorte sterft. Als het leven op aarde eenige

opvoedkundige of experimenteele waarde heeft, dan zal die geest zooveel te armer zijn, omdat hij zulk een leven heeft gemist, en de verloren kans kan nooit meer worden ingehaald. Als aan den anderen kant het leven van den mensch op aarde van geen essentiëel belang is, en de zekerheid geeft van veel slechte daden en veel lijden, en de mogelijkheid van een eeuwigdurend lijden, nadat het afgeloopen is, dan wordt met den geest in een lichaam, dat heel oud wordt, nauwelijks rekening gehouden; hij moet onnoembaar veel doormaken, waarvan de ander vrij blijft, zonder dat er eenig gelijkwaardig voordeel tegenover staat, en kan voor eeuwig verdoemd worden. De lijst van onrechtvaardigheden, die het gevolg zijn van een bijzondere schepping, zou in het onbepaalde kunnen worden verlengd, want zij omvat alle ongelijkheden; dit geloof heeft duizenden tot athëist gemaakt, omdat het verstand het niet kon aanvaarden en omdat het geweten er tegen in opstand kwam. Het maakt den mensch tot een onverbiddelijk schuldeischer tegenover God, en doet hem opstandig vragen: "Waarom hebt Gij mij aldus geschapen?"

De hypothese der wetenschap is niet zoo godslasterlijk als die van een bijzondere schepping, maar erfelijkheid ziet alleen naar de lichamen; zij werpt geen licht op de ontwikkeling van het verstand en het geweten. De theorie van Darwin trachtte deze samen te vatten, maar faalde jammerlijk, met de uiteenzetting hoe de sociale deugden

in den strijd om het bestaan kunnen worden ontwikkeld.

Bovendien is, als de ouders de hoogere eigenschappen tot ontwikkeling hebben gebracht, de tijd van voortbrengen voorbij; de kinderen worden voor het grootste deel geboren in het hoogtij der fysieke kracht, als de intellectueele en moreele eigenschappen der ouders nog niet ten volle ontwikkeld zijn.

En latere onderzoekingen hebben aange-
toond, dat verworven eigenschappen niet kunnen overerven, en dat, naarmate het type hooger stijgt, de nakomelingschap vermindert.

“Het genie is onvruchtbaar”, zegt de wetenschap en zij zou, als erfelijkheid werkelijk de stuwkracht was voor de menschelijke ontwikkeling, daarmee haar eigen doodsklok luiden. Verstand en voortplantingsvermogen staan tot elkaar in omgekeerde verhouding; hoe lager de ouders hoe grooter de nakomelingschap. Door de ontdekking dat verworven eigenschappen niet overerven staat de wetenschap tegenover een blinden muur. Zij kan geen verklaring geven voor een hoog ontwikkeld verstand en een heilig leven. Het kind van een heilige kan een laag gezonken wezen zijn; het kind van een genie kan een idioot zijn. Genie daalt neer uit den hemel (“comes out of the blue”).

Deze verheven menschelijke ontwikkeling schijnt, volgens de wetenschap, te vallen buiten de wet der causaliteit. De wetenschap

leert ons niet hoe wij voor de toekomst een groot verstand en een rein hart kunnen opbouwen. Zij bedreigt ons niet met willekeur, maar zij geeft ons geen verklaring van de menschelijke ongelijkheden. Zij zegt ons dat de dronkaard zijn kinderen lichamen nalaat, die onderhevig zijn aan ziekten, maar zij verklaart niet waarom sommige kinderen de erfgenamen moeten zijn van zulk een afschuwelijke nalatenschap.

Reïncarnatie geeft aan God de rechtvaardigheid, aan den mensch de macht terug. Elke menschelijke geest treedt het leven in als een kiem, zonder kennis, zonder geweten, zonder onderscheiding. Door de ervaring, zoowel de aangename als de pijnlijke, verzamelt de mensch bouwstoffen, en zooals te voren is verklaard, zet hij die om in verstandelijke en moreele vermogens. Op die wijze kan men zeggen dat het karakter, waarmee hij wordt geboren, door hemzelf is gemaakt, en het geeft het punt aan, dat hij op zijn langen evolutieweg heeft bereikt. De goede aanleg, de hoogere vermogens, de edele aard, zijn de buit van menige moeilijk bevochten overwinning, de winst van zwaar en moeilijk werk. Het tegenovergestelde duidt op een jong stadium van groei, op de geringe ontwikkeling van de geestelijke kiem.

De wilde van heden is de heilige van de toekomst; allen betreden een gelijksoortig pad; allen zijn bestemd om ten slotte menschelijke volmaking te bereiken.

Lijden volgt op misslagen en werkt altijd

genezend; door strijd wordt altijd kracht ontwikkeld; wij oogsten na elken zaaitijd het onvermijdelijke resultaat: geluk komt voort uit het goede, en uit het kwade smart.

De zuigeling, die kort na de geboorte sterft betaalt door dien dood een schuld af uit het verleden, en komt spoedig weer op aarde terug, na slechts een kort opont-houd en vrij van zijn schuld, om weer ervaringen op te doen, die noodig zijn voor zijn verderen groei.

Ofschoon maatschappelijke deugden den mensch in zijn strijd om het bestaan geen voordeel brengen, misschien zelfs leiden tot het offer van zijn stoffelijk leven, bouwen zij voor toekomstige levens een edel karakter op en maken hem tot een dienaar van zijn volk.

Het genie behoort tot het individu als de uitkomst van vele levens van inspanning en de onvruchtbaarheid van het lichaam dat het draagt, zal de toekomst niet van zijn diensten berooven, daar het na elke wedergeboorte grooter terugkeert.

Het lichaam, dat vergiftigd is door de dronkenschap van den vader wordt aangenomen door een geest die door een les van lijden moet leeren, dat hij zijn aardsch leven op een betere wijze moet uitleven dan hij in het verleden heeft gedaan.

En zoo wordt in elk afzonderlijk geval door het individueele verleden het individueele heden verklaard, en als de wetten van groei worden gekend en gehoorzaamd, dan kan de mensch met vaste hand zijn

toekomstig lot opbouwen, en zich ontwikkelen langs lijnen van altijd groeiende schoonheid, totdat hij de gestalte heeft bereikt van den Volmaakten Mensch.

ANNIE BESANT.

LOGESECRETARISSEN der Nederlandsche Afdeling.

LOGE	NAAM	WOONPLAATS
Amsterdamsche Loge,	J. Vigeveno,	Vossiusstraat 30, Amsterdam.
Wahana-Loge (Amsterdam),	Mej. D. L. Levie,	Allard Piersonstraat 11. A'dam.
Het Oosten (Amsterdam),	Ph. J. J. Kesting,	Linnaeusstr. 51, Amsterdam.
Dharma (Amsterdam),	H.M.Hörchner Jr.	Westerstraat 126, Amsterdam.
Sattva (Amsterdam),	Mevr. M. Schröder-van Geuns,	Teniersstraat 4, Amsterdam.
Blavatsky (Alkmaar),	L. Zaadnoordijk,	Houttil 12b, Alkmaar.
Amersfoort,	Mej. H. Rambonnet,	Huygenslaan 27, Amersfoort.
Apeldoorn,	Mej. A.F. de Jager,	Schuttersweg 17, Apeldoorn.
Arnhem,	Mej. M. Flemp van Duiveland,	Brugstraat 7, Arnhem.
Bussum,	Mevr. C. E. Pistorius-Abuys,	Wichmanlaan 14, Bussum.
Delft,	D. Schellinger,	Choorstraat 16a, Delft.
Deventer,	Mej. J. E. de Lange,	J. P. Sweelinkstr. 30, Deventer.
Dordrecht,	Mej. M. C. v. Geelen,	Vrieseweg 63/21, Dordrecht.
Enschede,	W. v. d. Hoeden,	Roessing Bleekw. 74 1/b, Lonneker.
Gooi (Laren),	Mej. J. E. van Regteren Altena,	Rozenlaantje, Laren, Gooi.

LOGE	NAAM	WOONPLAATS
Groningen,	Mevr. B. Overhof-Bolt,	Oranjestraat 3, Groningen.
Den Haag,	Mej. G. Slotboom,	Laan Copes 143, den Haag.
Pythagoras (den Haag).	Mej. A. M. Haremaker,	L.v.N.O.Einde29, Voorburg.
Haarlem,	Mej. E. H. Heyboer,	v. d. Vinnestraat 27rood, Haarlem.
W. B. Fricke (den Helder).	W.G. v. d. Meer,	Kanaalweg 122, den Helder.
Hermes (Vlissingen),	K. B. de Kat,	Coosje Busken- str. 8, Vlissingen.
Hilversum,	Mej. J. G. Seppen,	Hooge Laarder- weg83, Hilversum
Leadbeater (Hoorn),	Mevr. M. Clarion- Broekman,	Koepoortsweg 65, Hoorn.
Leiden,	W. A. Kriest.	Hugo de Groot- straat 22, Leiden.
Ardjoena (Middelburg),	C. F. Diesch,	Kinderdijk P103, Middelburg.
Het Noorden (Leeuwarden),	Mevr. G. Komter,	Gijsb Japicxstr. 4, Leeuwarden.
Nijmegen,	Th. J. J. Bosloper,	"Vredestein", Hees b. Nijmegen
Olcott (Breda),	Mevr. A. Jonckheer,	Koninginnestr. 13 Teteringen.
Rotterdam,	Mej. M. Hillen,	Schermlaan 29a, Rotterdam.
Besant (Rotterdam),	Mej. J. D. Dutilh,	Mauritsweg 12a, Rotterdam.
Utrecht,	Mej. M. H. Peteri,	Bellamystr. 35bis, Utrecht.
P. C. Meuleman (Utrecht),	S. Belinfante,	Zuiderzeestr. 27, Utrecht.
Vrede (Ommen),	Mevr. F. de Vries- Viehoff,	Pythagoras- school, Ommen.
Zaandam,	Mej. E. Buijs,	Hoogendijk 116, Zaandam.
Zwolle,	W. C. Visser,	Julianastraat 10, Zwolle.

ELEMENTAIRE THEOSOFIE.

---

3. Waarom wij onze vorige Levens vergeten.

Wanneer er van reïncarnatie wordt gesproken, dan wordt gewoonlijk de vraag gedaan: "Als ik vroeger geleefd heb, waarom herinner ik mij dat dan niet?" Wij kunnen die vraag beantwoorden door even de feiten na te gaan.

Laat ons in de eerste plaats bedenken, dat wij van ons tegenwoordig leven meer vergeten dan wij ons er van herinneren. Vele menschen weten er niets meer van dat zij leerden lezen; en toch bewijst het feit dat zij kunnen lezen, dat zij het geleerd hebben. Gebeurtenissen uit de kindsheid en de jeugd zijn uit ons geheugen verdwenen, en toch hebben zij hun sporen achtergelaten op het karakter. Een val als zuigeling is vergeten, maar het slachtoffer is er niet minder kreupel door gebleven. En toch hebben wij nog altijd hetzelfde lichaam, waarin wij die vergeten gebeurtenissen hebben doorgemaakt.

Maar die gebeurtenissen zijn niet geheel en al voor ons verloren gegaan; als iemand in een mesmerische trance wordt gebracht, kunnen zij uit de diepten van zijn geheugen

naar boven worden gebracht; zij zijn weggezakt, niet vernietigd. Koortspatiënten spreken soms in hun ijlen een taal, die zij in hun jeugd hebben gekend, maar als volwassenen hebben vergeten. Een groot deel van ons onderbewustzijn bestaat uit die weggezakte ervaringen, herinneringen, die op den achtergrond zijn geraakt, maar die weer zijn op te rakelen.

Als dit waar is voor ondervindingen opgedaan in het tegenwoordige lichaam, hoeveel te meer moet het dan waar zijn voor de ervaringen opgedaan in vroegere lichamen die vele eeuwen geleden gestorven en vergaan zijn. Ons tegenwoordig lichaam en onze tegenwoordige hersenen hebben geen deel gehad aan die zoo lang geleden gebeurtenissen; hoe zou de herinnering er aan zich dan door hen kunnen openbaren? Ons blijvend lichaam, dat wij behouden door den geheelen cyclus van reïncarnatie, is het geestelijke lichaam; de lagere voertuigen vallen af en keeren terug tot hun elementen, voordat wij weer geïncarneerd kunnen worden.

De nieuwe verstands-, gevoels-, en grove stof, waarin wij voor een nieuw leven op aarde worden gekleed, ontvangen van de geestelijke intelligentie, wier voertuig het geestelijke lichaam is, niet de ervaringen van het verleden, maar de hoedanigheden, neigingen en vermogens, die het resultaat zijn van die ervaringen. Ons geweten, onze instinctmatige reactie op de opwellingen van gevoel en verstand, onze erkenning van de

kracht van een logisch argument, onze instemming met de fundamenteele beginselen van goed en kwaad, dat zijn de sporen van vroegere ervaringen. Iemand van een laag verstandelijk type kan een logisch of mathematisch bewijs niet "zien"; iemand van een laag moreel type kan de stuwkracht niet "voelen" van een hoog zedelijk ideaal.

Als een filosofie of een wetenschap spoedig wordt begrepen en toegepast, als wij zonder studie meester worden in een kunst, dan spreekt de kracht van het geheugen, al herinnert men zich niet meer dat men het geleerd heeft; zooals Plato zeide, het is een herinnering. Wanneer wij ons bij de eerste ontmoeting tot een vreemdeling voelen aangetrokken, dan is weer het geheugen aan het woord; het is de geest, die een vriend van eeuwen geleden herkent; wanneer wij ons met sterken afkeer van een anderen vreemdeling afwenden, dan doet ons geheugen dat weer, dan heeft de geest een ouden vijand herkend.

Deze aanduidingen, deze waarschuwingen komen van de onsterfelijke geestelijke intelligentie, die wijzelf zijn; wij hebben de herinnering, maar al werkend door de hersenen kunnen wij daar ons geheugen niet op afdrukken. Het verstandslichaam, de hersenen zijn nieuw; de geest overhandigt aan het verstand de resultaten van het verleden, maar niet de herinnering aan de daarin plaats gehad hebbende gebeurtenissen. Evenals een koopman, bij het sluiten van

de jaarrekening en het openen van een nieuwe, in die nieuwe niet alle bijzonderheden vermeldt uit de oude, maar alleen het daarop voorkomende saldo, zoo overhandigt de geest aan het nieuwe hersenstel zijn bevindingen over de ervaringen van een leven, dat afgesloten is, de conclusies, die hij heeft getrokken, de besluiten, waartoe hij is gekomen. Dit is de voorraad die aan het nieuwe leven wordt medegegeven, de verstandelijke inrichting voor zijn nieuwe woning — een werkelijk geheugen.

In den hoog ontwikkelden mensch is die voorraad rijk en vol verscheidenheid; als men hem vergelijkt bij de bezittingen van een wilde, dan ziet men hoe groot de waarde is van zulk een geheugen uit een lang verleden. Geen hersenen zouden de herinnering aan de gebeurtenissen van talrijke levens in zich op kunnen nemen; wanneer zij worden omgezet in verstandelijke en zedelijke opvattingen, dan zijn zij geschikt om te worden gebruikt; honderden moorden hebben geleid tot de conclusie: "Ik mag niet doden"; de herinnering aan elken moord zou ballast zijn, maar de opvatting voortspruitend uit de gevolgen, het instinct van eerbiediging van het mensche lijke leven, is in den beschaaften mensch de werkzame herinnering daaraan.

De herinnering aan vroegere levens komt echter somtijds voor; bij kinderen wordt nu en dan door de een of andere gebeurtenis een voorbijgaande herinnering aan een vorig leven opgewekt; een Engelsche

jongen, die beeldhouwer was geweest, herinnerde zich dat, toen hij een paar standbeelden zag; een kind in Indië herkende een rivier, waarin hij in een vorig leven als kind verdrongen was; ook herkende hij de moeder van dat vroegere lichaam. Veel van die voorbeelden van herinnering aan vroegere levens zijn bekend.

Bovendien is het mogelijk die herinnering wakker te roepen. Maar dat is een kwestie van langdurige inspanning, van volgehouden meditatie, waardoor het rusteloze denkvormogen, dat zich altijd buitenwaarts richt, onder beheer komt en tot rust wordt gebracht, zoodat het gevoelig en ontvankelijk wordt voor den geest en van daaruit de herinnering aan het verleden in zich kan opnemen. Eerst als wij de stille, zachte stem van den geest kunnen beluisteren, kan de geschiedenis van het verleden voor ons worden ontrold, want de geest alleen kan de herinnering daaraan bewaren en de stralen van zijn geheugen neerzenden om de duisternis te verlichten van den rusteloozen lageren aard, waaraan hij tijdelijk verbonden is.

Onder zulke omstandigheden is de herinnering mogelijk, kunnen de banden, die ons aan het verleden binden, worden gezien, vrienden worden herkend, oude tooneelen worden opgeroepen, en ontwikkelt zich een subtiële innerlijke kracht en kalmte uit de praktische ervaring der onsterfelijkheid. Tegenwoordige zorgen worden lichter, als zij gezien worden in hun ware verhouding

van onbeduidende en voorbijgaande gebeurtenissen in een leven van oneindigheid; tegenwoordige genoegens verliezen hun schitterende kleuren, als zij worden herkend als herhalingen van vroegere ondervindingen en de eerste zoowel als de laatste worden gelijkelijk aanvaard als nuttige ondervindingen, die verstand en hart verrijken en hun bijdrage leveren tot den groei van het zich ontplooiende leven.

Niet voordat genot en smart kunnen worden gezien in het licht der onsterfelijkheid, kunnen wij veilig de overstelpende herinneringen van het verleden onder de oogen zien; wanneer men ze onder dat licht zien kan, dan zullen die herinneringen de emoties van het heden verzachten, en dan zal dat wat ons anders verpletterd zou hebben, tot steun en troost worden. Goethe verheugde zich erover, dat hij bij zijn terugkeer tot het aardse leven bevrijd zou zijn van zijn herinneringen, en mindere menschen dan hij kunnen zich verheugen over een wijsheid, die elk nieuw leven verrijkt met de resultaten van zijn verleden zonder het te bezwaren met den ballast zijner herinneringen.

ANNIE BESANT.

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

23 NOV. 2012

ELEMENTAIRE THEOSOFIE.

---

4. Gedachte-Kracht en haar Toepassing.

Een van de belangrijkste kenmerken van dezen tijd is de algemeene erkenning van de kracht der gedachte, van het geloof dat de mensch zijn karakter kan vormen, en door de uitoefening van dit vermogen, dat hem tot mensch maakt, zijn eigen lot kan maken. Hierin komen onze moderne ideeën in de lijn van de godsdienstige leeringen van het verleden. "De mensch wordt geschapen door gedachte," stond geschreven in een Hindoesch geschrift. "Waar de mensch over denkt, dat wordt hij; denk daarom aan het Eeuwige." "Zooals hij denkt in zijn hart, zoo is hij," zeide Israël's wijze Koning, toen hij waarschuwde om zich niet te verbinden met een slecht mensch. "Al wat wij zijn, is gevormd uit onze gedachte", zeide de Boeddha. "Wie een vrouw aanziet met begeerte, heeft reeds in zijn hart overspel gepleegd," verklaarde de Christus. De gedachte is de moeder der handeling; onze natuur tracht dat wat door de gedachte wordt geschapen, te belichamen. De moderne psychologie zegt dat het lichaam geneigd is de gedachte te volgen, en zij schrijft de neiging, die door sommigen wordt gevoeld om zich van een hoogte af te storten, toe

aan de verbeelding, die zich zulk een val voorstelt, terwijl het lichaam dan dat beeld wil uitwerken.

Daar dus praktisch de kracht der gedachte zoo algemeen wordt erkend, is het een zaak van het hoogste belang om te weten hoe dat vermogen op de beste wijze en met het grootst mogelijke gevolg kan worden toegepast. Dit kan het best worden gedaan door meditatie-oefeningen, en een van de eenvoudigste dier oefeningen — die bovendien het voordeel heeft dat ieder voor zichzelf de waarde ervan kan beproeven—is de volgende:

Onderwerp uw eigen karakter aan een zorgvuldige beschouwing en ga na wat daarin een zeer duidelijk gebrek is. Vraag dan uzelf af, wat er juist het tegenovergestelde van is, welke deugd er lijnrecht tegenover staat. Neem eens aan dat gij prikkelbaar zijt; neem dan als tegenovergestelde deugd Geduld. En zet u dan geregeld, elken morgen voordat gij aan uw werk gaat, gedurende vier of vijf minuten neer, en denk overgeduld, over de waarde daarvan, over het mooie dat ge geduldig zult zijn als men u tart; den eenen dag denkt gij over het eene punt, den anderen over het andere, maar houd er uw gedachte goed op gericht en roep telkens het denkvermogen terug, als het afdwaalt; denk aan uzelf als volkomen geduldig, een voorbeeld van geduld, en eindig met een belofte: "Dat geduld, dat mijn ware Zelf is, zal ik vandaag hebben en toonen."

Waarschijnlijk zult gij gedurende eenige dagen nog geen verandering bemerken; gij

zult nog geprikkeld zijn en u als zoodanig gedragen. Maar ga steeds door, elken morgen. Na een poosje zal, als gij driftig iets zegt, plotseling de gedachte in u opflitsen: "Ik had geduldig moeten zijn." Blijf voortgaan. Al heel spoedig zal de gedachte aan geduld tegelijk met den aandrang tot prikkelbaarheid in u oprijzen, en gij zult die niet uiten. Blijf nog doorgaan. De aandrang tot prikkelbaarheid zal zwakker en zwakker worden, totdat gij eindelijk bemerkt dat de prikkelbaarheid verdwenen is en dat geduld uw normale houding is geworden tegenover ergernissen.

Dit is een proef, die iedereen kan nemen, en waardoor hij de wet voor zich zelf kan waar maken. Is dat gebeurd, dan kan hij ze ook verder toepassen, op dezelfde wijze de eene deugd na de andere opbouwen, totdat hij door de Kracht der Gedachte een ideaal karakter heeft opgebouwd.

Een ander gebruik van deze kracht is, elke goede zaak te helpen door er goede gedachten heen te zenden; een vriend, die in nood zit, te helpen door gedachten van troost te zenden; of een vriend, die de waarheid zoekt door hem heldere en duidelijke gedachten toe te zenden van de waarheden, die gij kent. Gij kunt de verstandelijke atmosfeer verrijken met gedachten, die verheffend, louterend, bezielend inwerken op allen, die er gevoelig voor zijn; met gedachten van bescherming, die beschermengelen zullen zijn voor hen, die gij lief hebt. Een goede gedachte is een voortdurende

zegening, die ieder kan uitstralen, zooals een fontein welriekende wateren verspreidt.

Doch wij mogen ook de schaduwzijde van dit schoone beeld niet vergeten. De slechte gedachte werkt even zeker in de richting van het kwade, als de goede gedachte in die van het goede. De gedachte kan even goed wonden als genezen, bedroeven zoowel als troosten. Slechte gedachten, in de verstands atmosfeer gebracht, vergiftigen de ontvankelijke denkvermogens; gedachten van woede en wraak verleenen kracht aan de moordende hand; gedachten, die anderen benadeelen, verscherpen de tong van den lasteraar, en geven stuwkracht aan de pijlen, welke op den onrechtvaardig angevallene worden afgestuurd. Het denkvermogen, dat vol is van slechte gedachten, trekt als een magneet dergelijke gedachten van anderen aan, en versterkt dus het oorspronkelijke kwaad. Aan kwaad denken is een stap in de richting van kwaad doen, en een bezoedelde verbeelding verhaast de verwezenlijking van haar eigen lage scheppingen. "Zooals de mensch denkt, zoo wordt hij", is de wet voor slechte zoowel als voor goede gedachten. Bovendien ontnemt men, door bij een slechte gedachte te verwijlen, er langzamerhand het afstootelijke aan, en brengt er den denker toe een daad te doen, welke aan die gedachte uiting geeft.

Zóó is de Wet van het Denken, zóó haar kracht. "Gelukkig hij, die van deze dingen wetend, er ook naar handelt."

ANNIE BESANT.

ELEMENTAIRE THEOSOFIE.

---

5. De Dood — en wat dan?

“Midden in het leven zijn wij in den dood” — zoo luidt een zin vol beteekenis uit het Gebedenboek. En in deze dagen houden misschien, meer dan ooit, onze gedachten zich met den dood bezig, nu zooveel moeders en vaders, vrouwen en geliefden beroofd worden van de jonge levens, die voor hun geluk van zoo groote beteekenis waren. Waarom zouden zoovelen van de besten en dappersten onder ons moeten vallen? Wat beoogt God ermee, als Hij ze tot Zich roept? Zijn zij klaar voor dat wat ons wacht na den dood, die jonge mannen, misschien van goede inborst, maar toch nog niet volkomen gerijpt tot dien standaard van deugd, die God, zooals ons wordt geleerd, gesteld heeft voor den mensch, die sterft? Waar zijn zij, in welken toestand zijn zij nu, zien zij onze droefheid, kunnen wij met hen in contact komen? Op al die vragen krijgen wij maar een vaag antwoord: “Vertrouw en hoop.”

Nu is er geen godsdienst, die den mensch niet het uitzicht geeft op onsterfelijkheid; het Christendom zoowel als het Hindoeïsme, het Boeddhisme zoowel als het Mahome-

danisme leeren ons, dat de dood voor den mensch niet het einde is. Maar die boodschap is gericht tot onze intuïtie, tot ons geloof, en niet tot ons redeneerend verstand, dat in dezen tijd niet door geloof alleen kan worden bevredigd. Wij wenschen te weten wat er aan gene zijde van het graf is, zoo goed als wij wenschen te weten hoe de toestanden zijn van een vreemd land, dat wij gaan bezoeken. Kunnen wij zulke kennis verkrijgen?

Iedereen, die er zich de moeite voor wil getroosten, kan, niettegenstaande het bedrog der mediums, voor zich zelf de overtuiging erlangen, dat de dood niet het einde is van het bewustzijn. Daarvoor getuigen in het bijzonder de wetenschappelijke geschriften op dit gebied van mannen als Sir W. Crookes, Sir Oliver Lodge, van wijlen Alfred Russel Wallace, van Sir F. Barrett, F. W. H. Myers, en andere werkers van de Society for Psychological Research. Hij die ontkent dat de ziel na den lichamelijken dood blijft leven, is eenvoudig bij zijn tijd ten achter, en onwetend omtrent de feiten, die geleerden hebben verzameld als het resultaat van dertig jaren arbeids. Psychisch onderzoek bewijst dat de ziel na den dood niet vergaat; meer niet. Wanneer het bewezen is dat een individu na den dood dezelfde blijft, die hij vóór zijn dood was, dan rijst de volgende vraag: "Hoe lang blijft hij voortleven, nog eens zeventig jaar, gedurende eenige eeuwen, of voor eeuwig?"

Er is een middel om hieromtrent kennis te

verwerven, niet door de uitspraken van geesten aan te nemen, maar door *levende* menschen, die voor zichzelf kunnen zien wat er na den dood gebeurt. Deze methode van onderzoek vereischt een bijzondere voorbereiding en oefening, maar zij geschiedt op wetenschappelijke wijze. Om die methode te kunnen begrijpen, moeten wij eerst eens nagaan hoe wij eigenlijk iets weten.

Als ik zeg: "Ik zie mijn pen", dan heeft er een samengesteld proces plaats gehad; de zon heeft een geheimzinnige onzichtbare substantie, ether genaamd, in trilling gebracht; die trilling heeft mijn gezichtszenuw doen trillen, de gezichtszenuw heeft een hersen-middelpunt doen trillen, en ik, het Ego, zeg, als ik die laatste trilling opvang: "Ik zie". Zoo gaat het ook met de andere zinnen — het gehoor, den reuk, den tastzin en den smaak. Er is een wereld, die gekend moet worden, en er is het ik, het Ego, de kenner; en tusschen die twee ontstaan trillingen in de stof. Nu kan die stof door mij worden gekend, zooals de lucht, die noodig is voor het hooren, of zij kan mijn kennis te boven gaan, zooals de ether, dien ik niet kan zien. Mijn kennis van de wereld, waarin ik leef, hangt af van het aantal trillingen, dat ik kan beantwoorden. Bij een blinde reageert de gezichtszenuw of het hersencentrum niet, maar toch is de wereld nog steeds vol licht. De kennis van de wereld om mij heen, hangt af van de ontvankelijkheid van mijn zenuw; de mensch kan den ether niet

zien, waarin het gansche heelal gedompeld is, en toch zou er zonder dien ether in het geheel geen "stof" zijn, want de "stof", zooals wij die kennen, bestaat alleen uit "holten in den aether". Het oog ziet de stof niet in een ledige buis, voordat de electriciteit die doet gloeien; de sterrekundigen deelen ons mee, dat de aarde tot tweemaal toe door den staart van een komeet is gegaan, en niemand heeft er iets van geweten dan nadat het gebeurd was; Crookes heeft gezegd, dat indien het volume "stralende stof" in den staart van een komeet — die miljoenen mijlen lang en breed en dik is — werd verdicht tot stof, zooals wij die kennen, dit niet meer dan een theelepeltje zou vullen. De wetenschap kent ook reeds onzichtbare werelden om ons heen van onzichtbare stof.

Veronderstel nu dat er menschen zijn met zulke bijzondere zenuwen, dat zij reageren op die stralende stof, dat zij den ether kunnen zien en andere soorten van stof, die door de wetenschap nog niet worden erkend, en dat niet alleen in trance, maar als zij bij volle bewustzijn zijn met de vijf zinnen in volle werking. Dit is geen veronderstelling — het is een feit. Ik, die dit schrijf, kan ervan getuigen, dat om mij heen een wereld van intens levende stof bestaat, die alle stof, welke de menschen gewoonlijk kennen, doordringt, dat die stof, dag en nacht, op elk oogenblik, of ik schrijf, of hoor, of denk, of kijk, door mij wordt gezien; dat ze voor mijn normale zinnen

veel reëeler is dan eenig grof stoffelijk of vloeibaar voorwerp, dat ik kan aanraken of zien; dat deze onbeschrijfelijke wereld van licht en vier-afmetelijke beweging om mij is, en door mij en door alle dingen heendringt. En wat ik zie, is slechts een heel klein deeltje van wat anderen zien; wat ik weet is een stukje, een oneindig klein fragment van de kennis, die verzameld is door anderen met "ruimer, ander gezicht" dan het mijne. En het is deze kennis, die ik hier in het kort uiteenzet.

De werkelijke wereld is grooter dan het kleine deel ervan, dat wij met onze zinnen waarnemen. Onze lucht, onze stevige muren, worden doordrongen door werelden van fijnere stof. Hoe kunnen er andere werelden zijn op dezelfde plaats, als de wereld, die wij kennen? Juist omdat de wereld niet zoo substantieel is als wij denken. Er bestaat niets zoo vast als een staaf staal; en toch staan de electronen, die het samenstellen, ver van elkaar af, zoo ver als zeven honderd vellen papier van de grootte van een courant, die op gelijken afstand in een tamelijk groote kerk, vrij naast elkaar hangen. Als er dan in de kerk postzegels rondfladderden, zouden zij niet tegen de vellen papier aanstooten; en als er dan ook nog confetti rondfladderden, zouden zij dat lustig kunnen doen, ongehinderd door de papieren vellen en de postzegels. In die ééne kerk-ruimte bestaan tegelijkertijd drie soorten van stof — stof van de grootte van courantenvellen, stof van de grootte van postzegels en stof

van de grootte van confetti. Iets dergelijks zien wij om ons heen gebeuren; er zijn drie werelden van steeds fijner verdeelde stof, die de wereld, welke wij kennen, doordringen. Aan twee der ons omringende afdeelingen geeft de Theosoof den naam van Astrale wereld en Hemel-wereld.

En juist zooals ik een lichaam heb, opgebouwd uit de stof van deze zichtbare wereld — mijn lichaam van vleesch en been en bloed, mijn stoffelijk lichaam — zoo heb ik ook een lichaam van astrale stof en een ander van hemelsche stof. Voortdurend gebruik ik alle drie lichamen: het stoffelijke als ik loop, het astrale, als ik een emotie doormaak — liefde of toorn of ijverzucht — en het hemelsche, als ik droomen droom van onzelfzuchtige liefde of dienst, hetzij aan God of aan den mensch. Elk mensch heeft deze drie lichamen; de twee ijlere hebben denzelfden vorm als het stoffelijke, ongeveer denzelfden omvang en zij doordringen het.

Elk mensch gebruikt zijn drie lichamen in zijn waakbewustzijn: het hemelsche lichaam voor zijn aspiraties en idealen, het astrale, voor zijn emoties, en het fysieke, als hij moet handelen in deze zichtbare wereld. Maar 's nachts, als hij "slaapt", dan legt hij zijn stoffelijk lichaam af en leeft in de astrale wereld, in zijn astraal en hemelsch lichaam. Terwijl zijn lichaam van vleesch slaapt — en dat lichaam heeft een leven en bewustzijn van zichzelf, evenals dat van een dier, bijna als dat van een

kind — dan zweeft de ware mensch daarboven, en denkt en voelt; soms maakt hij reizen en ziet nieuwe tooneelen en doet nieuwe ondervindingen op, die hij zich nu en dan herinnert in zijn "echte" droomen. Elken nacht zijn wij gedurende een paar uur "dood", d.w.z. dan leggen wij ons lichaam van vleesch af, maar nemen het weer op bij het ontwaken.

Bij den dood leggen wij ons stoffelijk lichaam af, zooals wij dat duizende malen te voren hebben gedaan, als wij gingen slapen, maar nu keeren wij er niet meer in terug. Dat is het heele verschil. Maar in welken toestand komen wij dan? Waar zijn wij dan? Wij zijn *hier*, juist *dáár*, waar wij wilden zijn. Laten wij een paar sprekende voorbeelden nemen. Een man, die veel van vrouw en kind houdt, sterft op zijn bed; als het lichaam op het oogenblik van den dood in slaap valt, begint hij zijn leven in de astrale wereld, in zijn astraal lichaam; maar hij is nog in de kamer. Hij ziet zijn weenende familieleden, hij voelt hun gedachten, hun emoties, maar er is een hinderpaal gerezen tusschen hen en hem, omdat zij denken dat hij *dood*, weggegaan is, dat zijn leven tot een einde is gekomen. En hij is niets van dat alles. Zij hooren zijn stem niet meer, omdat hij met zijn astrale lippen de lucht niet meer in trilling kan brengen, zoodat hun ooren die kunnen opvangen; zij zien hem niet, want hun zintuigen nemen geen astrale stof waar. Maar hij ziet hen, hij hoort hen, en dikwijls voelt hij zich

door hen buitengewoon ongelukkig, omdat zij zich door hun meening, dat hij dood is, hebben omgeven met een ondoordringbaren muur. Als de bedroefde familieleden dat maar eens begrepen! De "dooden" zijn bij hen, en niet ver weg, niet "slappend in Jezus", maar precies zoo als te voren. Na den dood is de mensch, wiens belangstelling het meest uitging naar zijn huis in het huis; hij echter, wiens grootste belangstelling zich concentreerde in zijn kantoor, verwijlt om en bij dat kantoor, want daar zou hij het liefst zijn. Hetzelfde geldt voor een dood door ongeluk of op verren afstand; na den dood zijn de man of de vrouw dáár, waarheen zijn of haar belangstelling uitgaat. De eene soldaat b.v. verwijlt nog onder zijn makkers op het slagveld of in het kamp; een andere is na zijn dood steeds bij zijn geliefde of bij zijn moeder, waar dezen zich ook bevinden.

Waar gij ook heen ziet, nergens zult gij in deze onzichtbare wereld een put zien vol vuur of brandende zwavel. De hel bestaat niet als afzonderlijke plaats; er zijn geen duivels om de dooden te kwellen. Ieder maakt zijn eigen hel, en zijn eigen gedachten zijn zijn duivels; er zijn geen andere vlammen om ons te verbranden dan het vuur van onze onstuimige harts-tochten, noch is er een andere hel van ijs, waarin wij bevrozen, dan de vereenzaming door onze groote zelfzucht. Gelukkig voor velen onzer, dat wij onze hel doormaken, vóórdat wij sterven; de smart door armoede

en ellende, hartepijn en zielsangst, dat zijn onze toestanden van vagevuur vóór den dood, en als wij na den dood in de astrale wereld zijn, dan is er geen loutering meer noodig door smart.

Daarom zijn na den dood sommigen ongelukkig in de astrale wereld, anderen weer niet; de eersten kunnen door de levenden geholpen worden. Denk nooit aan iemand, die over gegaan is als *dood*. En denk nooit aan hem in verband met zijn tekortkomingen. Denk aan hem voornamelijk en in de eerste plaats als in het bezit van alle eigenschappen, die gij zoo gaarne in hem zaagt, denk aan zijn vriendelijkheid, en niet aan zijn wreedheid; denk niet aan zijn zelfzucht, maar herinner u zijn onzelfzuchtige gevoelens en daden; idealiseer hem, want idealiseeren beteekent den *waren* mensch zien, de ziel, die nooit achteruit gaat, doch groeit van heerlijkheid tot heerlijkheid.

Na den dood komt eerst ons leven in de astrale wereld dat duurt eenige dagen, maanden, of jaren, al naarmate ons karakter bij ons sterven. Maar *allen* komen in den Hemel, zelfs de slechtsten; want de Hemel is die periode des levens na den dood, waarin in ons de zaden van het goede, die wij in den strijd van het leven hebben opgegaard, beginnen te ontkiemen. Waar is die Hemelwereld? Hier, om ons heen. Want in den Hemel zijn beteekent Gods leven en schoonheid en wijsheid voelen, beteekent beseffen hoe Hij Zichzelf in Zijn

wereld uitstort. Dat doet Hij voortdurend, maar onze oogen zijn verblind, en zoo dikwijls merken wij niet op hoe Hij Zich aan ons geeft. Alleen in die oogenblikken, dat wij onszelf spontaan geven in liefde, in bewondering, in offering, zien wij Zijn Aangezicht; die oogenblikken waarin wij onze geliefden liefhebben, en voor hen zouden willen sterven, als ons hart naar God uitgaat, als wij muziek hooren en ons inspannen om op te stijgen tot waar deze ons heenvoert, als wij ernaar verlangen ons leven ten offer te brengen aan de wetenschap, de kunst, den godsdienst, de menschen, aan God — in die oogenblikken vangen wij een flits op uit den Hemel, terwijl wij nog in ons stoffelijk lichaam zijn. Maar Hij wil ons Zijn Aangezicht jaren achtereen toonen, in plaats van eenige oogenblikken; in volle heerlijkheid, en niet wazig als door een donker glas. Daarom roept Hij ons voor een tijd tot Zich in Zijn Hemel.

Allen komen in den Hemel, maar blijven er niet voor eeuwig; wij treden het hemelsche leven binnen, om te weten wat het Leven eigenlijk beteekent, wat Vreugde en Schoonheid en Dienst is. Maar wij moeten ook groeien, want ons hart en ons denkvermogen kunnen de oneindige grootheid Gods in al Zijn heerlijkheid niet door één leven van ondervinding leeren kennen. In den Hemel groeien wij door geluk; maar wij moeten naar de aarde terugkeeren om onze vermogens op de proef te stellen, en

nieuwe wegen van geluk te vinden, en nieuwe droomen te droomen over God en den Mensch. Daarom keeren wij terug.

Maar in dezen tijd zien wij, dat van het normale evolutie-proces wordt afgeweken. Want in de geschiedenis der menschheid staan wij in dezen Wereld-Oorlog voor een crisis; een wereld is bezig te sterven, en een wereld staat geboren te worden. Zowel achter den dood als het leven staat God; en aan degenen, die aan de levenszijde naast Hem staan, schenkt Hij de gunst den Hemel tijdelijk te mogen verzaken, om *dadelijk* tot geboorte terug te keeren om wederopbouwers van een verwoeste wereld te worden. Dat is de innerlijke beteekenis van dezen oorlog. Waarvoor anders dan om dit voorrecht deelachtig te worden, snelde de bloem van een land uit om vrijwillig dienst te nemen? Hun verstand wist niet waarom, maar hun hart wèl. Zij werden gedood, en wij zeggen: Wat een ontzettende verspilling van jonge levens! Maar het is in het geheel geen verspilling. In de tientallen van jaren, die voor ons liggen, zullen zij de hervormers worden van onze huidige, onmogelijke beschaving, waarin Gods kinderen worden gekweld en uitgebuit en vermoord in fabrieken en sloppen; zij zullen in dezen tijd worden geboren in onze huizen, die jongens en meisjes van Engeland van de Dominions en Indië, Frankrijk, en Italië, en Servië, en Rusland — geen nieuwe zielen, maar de jonge en dappere, die stierven — en toch *niet* stierven.

Leven, dood — en wat dan? Wat anders dan nieuw leven, eindeloos, onbegrensd leven? Want wat om oplossing vraagt is niet het vraagstuk van den dood, maar dat van het leven. Als wij maar weten wat het leven is, en wat het zal zijn, als wij onze oogen openen en het groote Goddelijke Plan zien, dan is er geen dood. Tracht dat moment in het leven te vinden, dat het moment der momenten is — de minnaar heeft het gevonden, en de heilige, de martelaar, de kunstenaar en de droomer — en dan zult gij weten dat gij een ziel zijt en *niet kunt* sterven; dan is het leven, in of buiten het lichaam, een reeks van wisselvalligheden in een meesterstuk; dan beteekent leven den Hemel dragen in het hart, en Gods Plan in onze hersenen, leven na leven, totdat er een einde komt aan geboorte en dood, en de mensch is geworden “een pilaar in den tempel van mijn God, en hij zal niet meer uitgaan”.

Daarvoor worden wij “geboren” en daarvoor “sterven” wij; maar boven geboren worden en sterven uit wacht de nooit eindigende zaligheid, het vinden van God en van Onszelf. En dat is de ontdekking niet van Twee, maar van EEN. Dat is het grootste Levensmysterie, waarvoor de dood geen verschrikking, het graf geen overwinning heeft.

C. JINARAJADASA.

ELEMENTAIRE THEOSOFIE.

---

6. De Broederschap der Menschen.

Evenals godsdienst begint met de Eenheid van God te prediken, eindigt zij met de verkondiging van de Broederschap der Menschen. In werkelijkheid zijn die twee waarheden onafscheidelijk, daar de tweede in de eerste ligt opgesloten. Als er maar één Leven is, dan moet elke vorm, die erdoor wordt beziel, onafscheidelijk verbonden zijn met elken anderen vorm, die er eveneens door wordt beziel. Alle vormen tezamen zijn één lichaam, waarvan God het leven is. Vandaar dat de godsdiensten altijd gaarne het menschelijk lichaam hebben gebruikt als beeld om de geheele groep van geloovigen aan te duiden. Evenals het bloed het leven is van het lichaam, zoo is de Christus het leven van Zijn lichaam, de Kerk¹⁾. Evenals een wonde toegebracht aan het een of andere lichaamsorgaan het heele lichaam beschadigt, zoo komt een kwaad, dat wordt aangedaan aan een lid van het lichaam der Menschheid ten nadeele van het geheele ras. Niemand kan zich aan dezen nauwen band onttrekken; niemand kan ter

---

¹⁾ Ephesen V: 30.

zijde gaan staan, en trachten alleen te leven; eenmaal geboren in het gezin der menscheit, moeten wij allen daarin blijven leven. Broederschap is een natuurfeit, zij wortelt in het Eene Leven, waaraan wij allen deel hebben, en is niet uit te wisschen door eenige misdaad, noch op te heffen door hoogte van rang; zij omvat de laagsten en de edelsten, de nederigsten en de allerhoogsten, den zondaar en den heilige; zij is een onvervreemdbaar geboorterecht, dat niemand kan worden ontnomen. Zoolang de Immanentie Gods bestaat, bestaat de Broederschap.

Zoolang de mensch zich zelf meer ziet als een lichaam dan als een Geest, zoolang kan de Broederschap niet worden gerealiseerd; want de stof groeit door te nemen, door zich voortdurend toe te eigenen wat om haar heen is en het op te nemen bij datgene wat zij reeds bezit; alle stoffelijke dingen verminderen en verslijten door het gebruik, en daar de verkrijgbare hoeveelheid beperkt is, en degenen die deze tot hun bezit willen maken ontelbaar zijn, ontstaat er strijd om het bezit; grijpen en vasthouden, dat is de voorwaarde voor stoffelijk succes. Maar als de mensch zichzelf meer als Geest dan als lichaam gaat beschouwen, dan gaat hij inzien, dat meedeelen en geven de voorwaarden zijn voor groei en vermogen; geestelijke rijkdommen vermeederen door het gebruik, zij verslijten niet; naarmate zij worden weggegeven, naar die mate ver-

meerderen zij; naarmate zij met anderen worden gedeeld, worden zij meer en meer zijn eigendom en vereenzelvigd hij zich er mee. Vandaar dat de Broederschap moet wortelen in den Geest, zich van daar moet verspreiden door de werelden van verstand en gevoel, tot zij zich in het stoffelijke doet gelden; zij kan nooit door een wet van buiten worden opgelegd; zij moet overwinnen door den Geest, die van binnen uit opwelt.

Broederschap is de basis, waarop onze Beweging rust, en gij kent haar als het eerste doeleinde van onze Vereeniging, waaraan niemand, die in onze rijen wil worden opgenomen, zich kan onttrekken. Omdat in de naaste toekomst een edeler Maatschappij moet worden opgebouwd, omdat er in de jaren die vóór ons liggen een edeler sociologie moet worden verkondigd en geleerd, daarom wordt in onze beweging vóór alles de Broederschap der Menschen gepredikt. De basis van de toekomstige maatschappij zal Broederschap moeten zijn, er is niets anders mogelijk. In het verleden zijn beschavingen verzezen, trotsch op hun macht, zich verheerlijkend in hun roem, maar zij waren opgebouwd op het tegenovergestelde van Broederschap, en daarom moesten zij te gronde gaan. Volk na volk, staat na staat, zijn tenonder gegaan, omdat zij de Broederschap niet erkenden; waar de sterken de zwakken onderdrukken in plaats van ze te beschermen; waar de rijken de armen uitbuiten in plaats van hen

te helpen; waar de geleerden de onwetenden verachten in plaats van ze op te voeden, daar schrijft de onverbiddelijke vinger der natuur boven die beschaving: Ten ondergang gedoemd. Na eenigen tijd is zij verdwenen.

Gij moct Gods wet, die de menschen tot broeders maakt, eerbiedigen, niets kan die wet weerstaan; als gij ze veronachtzaamt, of negeert, dan breekt zij u. De wet kan niet veranderen. De wet is onwrikbaar. Er is geen kwestie van afwijking, ook kan zij nooit worden opgeheven. Gehoorzaamt gij haar niet, dan gaat de beschaving onder, zooals de geschiedenis ons vertelt dat alle beschavingen, die niet op broederschap steunden, ten onder zijn gegaan. Kiest gij haar bewust tot uw levensgids, tot een richtsnoer voor uw gedrag, brengt gij uw wil met haar in overeenstemming en volgt gij haar, dan zal de Maatschappij worden opgebouwd op een rots, die door geen watervloeden kan worden overstroomd, die door geen aardbeving kan worden geschud, die door geen stormen kan worden nedergeworpen. Een Maatschappij, steunend op Broederschap, is een Maatschappij, die zal stand houden.

(*Verkort*).

ANNIE BESANT.

ELEMENTAIRE THEOSOFIE.

---

7. Karma.

Daden en haar Gevolgen.

Er is een wet in de Natuur, die oorzaken en gevolgen aan elkaar verbindt. In haar meest algemeenen vorm vinden wij haar in het aangenomen axioma der wetenschap — Actie en Reactie zijn gelijk en tegengesteld. De Hindoes en Boeddhisten noemen haar eenvoudig Karma, Handeling, want de reactie is aan de actie verbonden. Deze wet beteekent, dat wanneer het evenwicht in de natuur is verbroken, dat evenwicht moet worden hersteld; dit is een universeele waarheid in de natuur. Als men een bal tegen een muur werpt, is de kracht van terugstooting juist evenredig aan de kracht, waarmee hij tegen den muur werd geworpen. Zoolang men geheel in de stoffelijke wereld blijft, is er geen sprake van eenigen twijfel aan de waarheid van dit feit, dat men Karma noemt.

Niemand die eenige wetenschappelijke studie heeft gemaakt, zal het bestaan ontkennen van de natuurwetten. Die wetten zijn geen bevelen. Het zijn eenvoudig erkenningen van zekere opeenvolgingen, zekere bepaalde volgorden, die steeds worden op-

gemerkt, zoodat wanneer één ding is gebeurd, onvermijdelijk een ander bepaald ding er op volgt. Een natuurwet is niets anders dan een opeenvolging van gebeurtenissen. Dit ligt ten grondslag aan het begrip "Karma" en moet goed worden begrepen.

Er bestaat in de natuur geen "wet" in de beteekenis van "bevel". De wetten van menschen zijn bevelen, om iets te doen of om iets te laten, en de straf verbonden aan het niet nakomen der wet, is willekeurig; er bestaat geen verband tusschen de daad, die door de wet wordt verboden en de straf, welke het gevolg is van het breken der wet; deze wordt opgelegd volgens den wil van den wetgever, en er bestaat geen oorzakelijk verband tusschen de twee. Maar met een natuurwet gaat het heel anders; deze is geen bevel; er is alleen een bepaalde opeenvolging, en de straf, die volgt op de veronachtzaming daarvan is onvermijdelijk en natuurlijk. Een natuurwet kan niet worden gebroken; zij kan alleen worden veronachtzaamd, en de resultaten daarvan zijn onvermijdelijk. Eenige omstandigheden worden vastgesteld, en altijd wanneer deze zich voordoen, dan moet en zal er een andere toestand op volgen. Als gij rijst zaait, dan zult gij rijst oogsten en geen gerst. De natuur laat u geheel vrij om te zaaien wat gij wilt, en de wet der natuur spreekt uit de bepaalde betrekking tusschen het zaaien en den oogst. Als gij rijst wilt hebben, dan moet gij geen gerst of distels zaaien. "Bedrieg uzelf niet; God

laat Zich niet bespotten; wat een mensch zaait, dat zal hij ook maaïen." Dat is Karma; juist en nauwkeurig uitgedrukt, niets meer en niets minder.

Het zal u niet moeilijk vallen het denkbeeld van wet over te brengen naar de mentale en moreele gebieden. Alle werelden staan met elkaar in verband, en in alle voert de Wet, die Karma is, haar scepter. Deze is niets dan een onveranderlijke opeenvolging, en heeft niets van een bevel; zij laat u vrij in uw keuze, doch wijst erop dat dit of dat onvermijdelijk zal gebeuren als het gevolg van uw keuze, en hoe ook uw keuze moge uitvallen, steeds moet gij den onvermijdelijk daaruit voortvloeienden toestand aanvaarden. Deze uiteenzetting zou een onwetende kunnen doen denken dat hij niet vrij is in zijn handelingen, en niets kan doen. Maar kijk eens naar de wet der zwaartekracht — een bijzonder geval van de algemeene wet van aantrekking — die leert dat lichamen de neiging hebben om zich te bewegen in de richting van het middelpunt der aarde. Een onwetende zou denken: "Hoe is het dan mogelijk zich naar boven te bewegen?" Door tegenover de kracht der natuur, die u naar het middelpunt trekt, een andere natuurkracht te stellen, waardoor gij u er van af kunt bewegen — en wel de spierkracht. Dat is een andere principiële waarheid, die gij moet vast houden. Ofschoon de neiging bestaat om u te bewegen in de richting van de aarde, toch kunt gij er u van af

bewegen door gebruik te maken van een andere, even natuurlijke, kracht. Daarmee maakt gij geen inbreuk op de wet der zwaartekracht. De werking ervan gevoelt gij in de inspanning, die gij moet aanwenden om u omhoog te bewegen; die inspanning rechtvaardigt de waarheid van de wetenschappelijke uitspraak dat gij een natuurwet niet kunt breken. En als gij voortgaat met studeeren, dan gaat gij beseffen, dat juist, omdat de wetten onschendbaar zijn, de mensch er zich vrij onder kan bewegen, maar op één voorwaarde, en op die voorwaarde alleen — dat hij ze kent en begrijpt; anders is hij er de slaaf van. Uw vrijheid te midden van deze natuurkrachten is evenredig aan uw kennis er van. Gij kunt hun uitwerking vertrouwen, gij kunt er op rekenen. Zij werken onveranderlijk, daarom kunt gij er staat op maken en die, welke u hinderen, neutraliseeren, terwijl gij de andere, die u helpen, gebruikt. Juist omdat de natuur vol is van krachten die op elke mogelijke wijze onder onveranderlijke wetten werken, kan de mensch door kennis meester worden van de natuur. “De natuur wordt door gehoorzaamheid onderworpen.” Gij kunt niet tegen de natuur vechten, zij is te sterk voor de zwakke krachten van den mensch; maar gij kunt haar alles laten doen wat gij wilt, als gij de wetten, waaronder haar krachten werken, begrijpt en kent. De wetenschap heeft in de laatste eeuw haar machtige en nuttige triomfen kunnen behalen, doordat de wereld

een wereld is van wet. Als dat niet het geval was, zou men op haar uitingen geen staat kunnen maken. Wij zouden ons nooit veilig kunnen bewegen. Voortdurend zouden er ongelukken plaats hebben, en wij zouden nooit weten wat ons te wachten stond. Maar omdat de wetten niet veranderen, zijn ze betrouwbaar, kan men ze begrijpen; daardoor wordt in een wereld van onveranderlijke wetten de mensch door zijn verstand een vrij werker, daardoor kan hij de wetten dwingen om hem te dienen, kan hij ze voor hem laten doen wat hij alleen niet zou kunnen doen. Daarin ligt het geheim van Emerson's uitspraak: Span uw wagen voor een ster.¹⁾

De mensch wordt door de natuur niet beheerscht, hij is niet haar slaaf; hij leeft temidden van wetten en krachten, die hij ontdekken en berekenen kan, die hij door kennis kan beheerschen en gebruiken. De natuur zal hem nooit in den steek laten, noch zal ze ooit afwijken van haar onveranderlijken weg. Als de mensch niet slaagt, dan heeft hij geen juist beroep op haar gedaan, doordat zijn kennis niet voldoende was en die onvoldoende kennis heeft hem bedrogen.

De oude godsdiensten en sommige der nieuwe, hoewel de laatste niet op zoo volledige en duidelijke wijze, zeggen dat het mogelijk is die zekerheid der wet, die onveranderlijke onschendbare zekerheid, over te brengen naar de werelden van onze ge-

---

¹⁾ Hitch your wagon to a star.

dachten en van ons geweten. Dan is de mensch inderdaad de meester van zijn lot, want dan kan hij werken in die werelden, die zijn toekomst vormen, en zichzelf maken tot hetgeen hij worden wil.

Onder de algemeene wet van handeling werken drie neven-wetten. 1) De gedachte is de kracht, die het karakter opbouwt, zooals gij dat hebben wilt. 2) De kracht, die wij begeerte of wil, (twee aanzichten van dezelfde kracht) noemen, brengt u en het ding dat gij begeert tezamen, en gij zijt verplicht naar de plaats te gaan, waar dat ding kan worden gevonden, en de begeerte kan worden bevredigd. 3) De uitwerking van uw gedrag op anderen, waardoor gij hun geluk of verdriet brengt, zal uzelf op uw beurt ook geluk of verdriet brengen. Als de mensch deze drie wetten begrijpt en weet hoe ze toe te passen, dan wordt hij de meester van zijn eigen toekomst, de maker van zijn eigen lot. Inplaats van hulpeloos te zijn, als onder een stelsel van speciale schepping, of van verstandelijke en moreele erfelijkheid van zijn voorouders, wordt hij de meester van zichzelf en van zijn toekomst, en is hij in staat die te vormen overeenkomstig zijn wil en zijn kennis.

1. *Gedachte bouwt het karakter op.* Gij kunt deze uitspraak op de proef stellen, door haar te toetsen aan het verleden, dat spreekt uit de groote Geschriften der wereld, of, wat misschien nog beter is, aan uw eigen ervaring, omdat die uw eigendom is en blijft, en niet kan worden betwijfeld.

Elke uitspraak omtrent een wet in de natuur — als die ten minste waar is — kan worden getoetst aan eigen ervaring, zoo ook deze. Als gij met absolute zekerheid weten wilt, dat gedachten het karakter vormen, probeer het dan zelf. De wijze om dat te doen is zeer eenvoudig. Laat ons bijv. eens aannemen, dat gij driftig zijt. Als gij dat hebt ingezien, denk er dan niet meer over, omdat als de gedachte het karakter vormt, ons denken de eigenschap levendiger zal maken en haar zal doen toenemen; inplaats van aan drift te denken, moet gij denken aan de tegenovergestelde eigenschap: geduld. Denk elken morgen ongeveer vijf minuten lang aan geduld. Doe het geregeld, want dit is een wetenschappelijke proef. Denk er over zooals gij maar wilt; en breng er eens variatie in. Stel u zelf voor als volmaakt geduldig, en denk dan aan de vervelendste menschen, die gij kent, die u, altijd wanneer gij ze ontmoet, irriteren. In uw denken moogt ge ook niet in het minst aan prikkelbaarheid toegeven. In dit verstandelijke beeld moet gij geduldig zijn. Herhaal dit elken morgen een week lang. Gij zult ontdekken dat de gedachte aan geduld in den loop van den dag in uw denkvermogen zal opkomen, ook zonder dat gij ze oproept. Dat is het eerste bewijs, dat uw morgenoverdenking uitwerking heeft. Gij hebt in uw denkvermogen de gewoonte gebracht om aan geduld te denken. In het begin zal de gedachte aan geduld bij u opkomen na een uitbarsting van drift. Ga er mee door,

totdat de gedachte opkomt tegelijk met de opwelling. Ga nog verder door, totdat de gedachte aan geduld komt vóór de opwelling van drift, en dan zal deze afstooten op de mentale gewoonte van geduld. En na enkele maanden zult gij ondervinden dat geduld als karaktereigenschap gevestigd is. Op dezelfde wijze kunnen wij voortgaan met het eene gebrek na het andere weg te werken, zoolang totdat elk gebrek vervangen is door de tegenovergestelde deugd. Zoo kunt gij met zekerheid uw karakter opbouwen, even zeker als een metselaar uit steen na steen een muur opbouwt. Als gij voor de proef gedurende een paar maanden maar vijf minuten per dag wilt opofferen, dan zult gij ondervinden dat gij dat vermogen bezit; dan zijt gij, wat uw karakter betreft, de meester geworden, die weet hoe het te vormen, en uw succes is slechts een kwestie van tijd en volgehouden streven.

II. *Begeerte brengt den Begeerende en het Begeerde bijeen.* In het heelal ziet gij de eene beweegkracht, die overal werkt als aantrekkingskracht. Zoolang die bij u wordt opgewekt door uiterlijke voorwerpen, noemt men ze begeerte. Als echter dezelfde kracht van binnenuit wordt geleid, dan heet ze wil. Het verschil tusschen een zwak en een sterk karakter is dat het eerste op elk oogenblik aantrokken wordt door uiterlijke voorwerpen, waardoor men er geen staat op kan maken; terwijl het andere afhankelijk is van innerlijke ervaring, die zijn koers bepaalt tusschen aantrekkelijke en

niet aantrekkelijke voorwerpen, en waarop men vertrouwen kan. Elk ding dat gij wenscht te bezitten wordt door uw begeerte naar u toegetrokken, omdat er in alles één leven is, en omdat de levens, welke door verschillende vormen van elkaar worden gescheiden, zich altijd met elkaar trachten te vereenigen. Let wel op hetgeen gij begeert. De prijzen, die het leven toekent, zijn nuttig, niet voor het genot, dat ze ons verschaffen, wanneer ze ons ten deel vallen, maar terwille van de pogingen, die wij er voor in het werk stellen, zoolang ze nog niet zijn verkregen en dus nog begeerd worden. Niets houdt de ontwikkeling zoo tegen, als dat een mensch ophoudt te begeeren, vóórdat zijn wil om Gods Wil te doen in de plaats is gekomen voor begeerte naar individueel bezit. Dan vervalt hij tot lusteloosheid, houdt op nuttig te zijn, wil zich niet meer inspannen.

III. *Naarmate gij geluk of ongeluk brengt aan anderen, naar die mate zult gij voor uzelf geluk of ongeluk oogsten.* Zooals onze handelingen op anderen inwerken, zoo zullen zij op ons zelf terugwerken. Evenals wij door rijst te zaaien, rijst zullen oogsten, zoo zullen wij door genoeg te zaaien ook genoeg oogsten. Maar hoe zal de daad uitwerken, als zij wordt gedaan uit een zelfzuchtige beweegreden, niet om genoeg te verschaffen, maar ten bate van de eigen persoonlijkheid? In het karakter; zij zet zich om in een zelfzuchtig karakter en dat beteekent ongeluk, hoe goed

ook de uiterlijke omstandigheden zijn.

Als wij deze drie wetten kennen en ze toepassen, dan kunnen wij onze toekomst maken. Natuurlijk zullen zooveel in elkaar grijpende en dooreengestremelde begeerten, gedachten en daden een zeer ingewikkeld levensweb vormen. Hoe zullen wij kunnen begrijpen hoe het geheele verleden in het tegenwoordige uitwerkt, en hoe zullen deze beginselen ons in staat stellen ons gedrag met grooter wijsheid te regelen? Een geringe kennis van Karma is soms bepaald gevaarlijk, want een van de gevolgen daarvan is de neiging om bij de pakken neer te gaan zitten en te zeggen: "Het is mijn Karma". Evenals alle natuurwetten is Karma geen dwingende maar een helpende kracht. Bedenk steeds dat "Inspanning sterker is dan het lot". De gedachte en de wensch van het oogenblik zijn soms juist in staat om tegenwerkende krachten te neutraliseeren. Als het slechte Karma te sterk is en onze inspanning teboven gaat, dan verminderen wij toch door die inspanning de kracht uit het verleden in die kwade richting, en zwakken die dus voor het vervolg. Wij kunnen voor het oogenblik falen, morgen zullen wij overwinnen. Wij zijn dus omgeven door allerlei kwaad en allerlei lijden, als resultaten van slechte gedachten, begeerten en daden, maar dat is geenszins een rechtvaardiging om een ander aan zijn lot over te laten, "omdat het zijn Karma is". Wij moeten helpen, als een ander onder zijn Karma lijdt, want als wij ons best niet doen

om hem te helpen, dan scheppen wij voor onszelf een Karma, waardoor wij in de ure van eigen nood eveneens hulp zullen ontberen. Bovendien is het altijd onze plicht om hulp te verleenen.

Onze plicht is handeling.

ANNIE BESANT.

(Verkort uit *Populaire Voordrachten over Theosofie*).

De Bibliotheek der Theos. Ver. Ned. Afdeeling is gevestigd Amsteldijk 76.

Zij bevat een keur van werken en is geopend alle werkdagen behalve Vrijdag, van half twee tot half zes; bovendien 's Zaterdagavonds van half acht tot half tien.

Tegen een geringe vergoeding kan ieder belangstellende boeken ter leen ontvangen: ook kan men er blijven lezen.

Bij de Theosofische Vereenigings-Uitgevers-Maatschappij, Tolstraat 154, zijn te verkrijgen de volgende aanbevolen boeken en brochures voor hen die de Theosofie wenschen te bestudeeren:

Schets der Theosofie, Leadbeater	f 0.10
Wat een mensch zaait, Dr. A. Besant	„ 0.15
De Wet van Wederbelichaming, Dr. A. Besant	„ 0.15
Sociale Vraagstukken, Dr. A. Besant	„ 0.25
Sociale Vraagstukken in het nieuwe tijdperk, A. Besant	„ 0.20
De Wederopbouw eener verbrijzelde wereld, Dr. A. Besant	„ 0.30

De Innerlijke Regeering der Wereld, Dr. A. Besant	f 0.50
De Komende maatsch. omwenteling, A. P. Sinnett	„ 0.30
Practische Theosofie, C. Jinarajada- dasa, M. A.	„ 0.70
Op weg naar den Hoofdcursus, M. W. Mook	„ 0.40
De Nieuwe Mensch, J. H. Bolt	„ 0.53
Meditatie voor Eerstbeginnenden, Bisschop J. I. Wedgwood	„ 0.60
Als een mensch sterft, zal hij dan weer leven? Dr. A. Besant	„ 0.45
Hoe wij ons onze vorige Levens her- inneren, C. Jinarajadasa M. A.	„ 1.75
Handboekje der Theosof. Verg. Nederl. Afd.	„ 0.20
Het testament van den Mysticus, Karmys	„ 0.30
Hegeliaansch Theosofis. Opstellen, M. W. Mook	„ 0.40
Het Goed Recht van het Hierna- maals, M. W. Mook	„ 0.40
Broederschap in de Samenleving, een serie van 6 lezingen, W. A. L. Ros-Vrijman, elke voordracht.	„ 0.10
De Regenboog, J. A. Blok	„ 1.75
Het Levensraadsel, Dr. A. Besant.	„ 0.25
Het Theosofisch Leven, Dr. A. Besant	„ 0.10
Geestelijk leven voor den Mensch in de Wereld, Dr. A. Besant	„ 0.10
Komende Stoffelijke Veranderingen, Dr. A. Besant	„ 0.10
Dogmatiek of Mystiek? Dr. A. Besant	„ 0.10
Zelfopoffering of Revolutie? Dr. A. Besant	„ 0.10
Het Pad van Leerlingschap. Dr. A. Besant.	„ 2.50
Gedachtekracht, Dr. A. Besant	„ 1.50

